

Висновок. Молочна продуктивність корів зумовлена, в певній мірі, їх відтворними якостями. Тому їх урахування й оптимізація сприятиме більш повній реалізації генетичного потенціалу тварин за надоєм.

Бібліографічний список

1. Меркурьєва Е. К. Биометрия в селекции и генетике сельскохозяйственных животных. - М.: Колос, 1970. – 424с.
2. Плохинский Н.А. Руководство по биометрии для зоотехников. – М.: Колос, 1969. – 255с.
3. Формування внутріпородних типів молочної худоби / В.П.Буркат, М.Я.Єфіменко, О.Ф.Хаврук і ін. – К.: Урожай, 1992. – С. 45-56.

Проанализирована связь молочной продуктивности с показателями воспроизводительной способности и хозяйственного использования у коров черно-пестрой породы разного происхождения.

The link of dairy milk yield with fertility ability and economic use at cows of black - motley breeds of different origin is analysed

УДК 636.4.082

ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ВІДГОДІВЕЛЬНИХ, ЗАБІЙНИХ І М'ЯСНИХ ЯКОСТЕЙ СВИНЕЙ ВЕЛИКОЇ ЧОРНОЇ ПОРОДИ

Б.П.Коваленко

Харківська державна зооветеринарна академія

Викладено результати досліджень особливостей формування відгодівельних, забійних і м'ясних якостей свиней великої чорної породи, які належать до різних заводських ліній.

свині, велика чорна порода, відгодівельні, м'ясні, забійні якості, кореляція, регресія

Суттєвим резервом нарощування обсягів виробництва свинини і підвищення ефективності галузі є чітка організація виробництва продукції, повне використання біологічного потенціалу існуючого генофонду порід свиней вітчизняної та закордонної селекції [1, 2].

Майже всі вітчизняні породи свиней виведені шляхом схрещування місцевих порід, добре пристосованих до зональних умов годівлі й утримання, з високопродуктивними вітчизняними або закордонними породами, такими, як велика біла, беркширська, біла коротковуха, ландрас тощо. Крім основних планових порід (велика біла, українська степова біла, миргородська, українська степова ряба) в Україні розводять в невеликій кількості і деякі імпортні породи.

Свині великої чорної породи були завезені на початку минулого століття в Росію, а потім невеликими партіями – в інші країни СНД.

За розвитком свині великої чорної породи не виділяються серед інших порід – матки мають дещо нижчі показники плодючості та задовільні материнські якості [3].

З метою вивчення відгодівельних, забійних і м'ясних якостей свиней великої чорної породи в умовах ТОВ “Сніжків” Харківської області в 1995-2000 роках були проведені експериментальні дослідження.

Контрольна відгодівля дослідних свиней проводилася в умовах господарства, годівля – згідно з прийнятою технологією у відповідності до норм з урахуванням живої маси, фізіологічного стану, фактичного і планового середньодобового приростів.

Для вивчення забійних і м'ясних якостей та деяких біологічних особливостей в умовах забійного цеху господарства були проведені контрольні забої піддослідних тварин з кожного варіанту належності до заводських ліній при досягненні ними живої маси 100 кг.

При практично однаковій живій масі при постановці на відгодівлю та зняті з неї, представники основних заводських ліній (Піона, Орїона, Орташа, Ройстона) характеризувалися різною інтенсивністю росту (табл. 1).

1. Відгодівельні якості

Належність до заводської лінії	Жива маса, кг		Вік досягнення живої маси 100 кг, днів	Середньодобовий приріст, г	Витрати корму на 1 кг приросту, корм. од.
	при постановці на відгодівлю	при знятті з відгодівлі			
Піон	42,1±1,79	100,1±0,22	206,0±3,91	679±12,7	4,10±0,05
Орїон	43,7±1,49	99,8±0,30	202,0±2,34	687±8,7	3,97±0,07
Орташ	44,2±0,84	100,2±0,27	199,4±2,81	714±16,0	3,97±0,06
Ройстон	44,5±0,95	100,8±0,65	201,8±2,32	683±12,9	4,10±0,05
В середньому	43,7±0,61	100,3±0,22	201,9±1,58	694±7,9	4,04±0,03

Найбільшим середньодобовим приростом характеризувалися представники лінії Орташа – 714 г. Їх перевага над представниками інших ліній склала 35 (лінія Піона) – 27 г (лінія Орїона). Живої маси 100 кг вони досягли на 2,4-6,6 дня раніше при менших витратах корму на 1 кг приросту.

Забійні якості свиней великої чорної породи знаходяться на високому рівні (табл.2).

2. Забійні якості

Належність до заводської лінії	Забійний вихід, %	Довжина туші, см	Товщина сала на рівні 6-7 грудних хребців, мм	Площа “м'язового вічка”, см ²	Маса задньої третини напівтуші, кг
Піон	71,2±0,12	90,4±0,47	30,1±0,87	31,8±0,33	10,11±0,06
Орїон	70,5±0,26	89,5±0,50	32,5±1,31	30,4±0,80	10,19±0,02
Орташ	71,7±0,15	91,3±0,42	29,7±0,94	32,0±0,30	10,16±0,04
Ройстон	71,0±0,16	90,6±0,47	29,8±0,93	30,7±0,60	10,08±0,05
В середньому	71,2±0,10	90,7±0,25	30,2±0,51	31,4±0,25	10,13±0,02

Встановлено вірогідну різницю за забійним виходом між представниками ліній Оріон – Піон ($P>0,95$), Орташ – Піон, Орташ – Ройстон ($P>0,99$), Орташ – Оріон ($P>0,999$). Перевага свиней лінії Орташ за даним показником склала: над лінією Оріона 1,2%, Ройстона – 0,7%, Піона – 0,5%.

Свині лінії Орташа мали довші туші (на 0,7-1,8 см), меншу товщину сала на рівні 6-7 грудних хребців (на 0,1-2,8 мм), більшу площу “м’язового вічка” (на 0,2-1,6 см²) в порівнянні з іншими лініями, але дана різниця не вірогідна ($P<0,95$).

Маса задньої третини напівтуші детермінована генотипом, притаманним великій чорній породі, тому різниці за цим показником між представниками основних заводських ліній не встановлено.

При практично однаковому виході кісток у тушах (10,8 – 11,3%), встановлено відмінності між тваринами заводських ліній за виходом м’яса та сала (табл.3).

3.М’ясні якості

Належність до заводської лінії	Маса нутрочної туші, кг	Вихід, %		
		м’яса	сала	кісток
Піона	56,8±0,25	58,4±0,46	30,3±0,38	11,3±0,10
Оріона	55,8±0,28	56,7±0,64	32,5±0,62	10,9±0,05
Орташа	57,3±0,21	59,1±0,33	30,2±0,32	10,8±0,06
Ройстона	56,8±0,23	58,1±0,31	30,8±0,30	11,1±0,09
В середньому	56,8±0,13	58,4±0,22	30,7±0,21	11,0±0,05

За виходом м’яса в тушах кращими були представники лінії Орташа (59,1%) та лінії Піона (58,4%), які вірогідно переважали за розвитком даної ознаки ровесників лінії Оріона. В той же час вони мали і менший вихід сала в тушах.

У виробничій діяльності при аналізі результатів досліджень, особливо при роботі з двома і більше показниками, виникає потреба вивчати їх у взаємозв’язку, так як різноманітність однієї ознаки знаходиться в більшій або меншій відповідності з різноманітністю другої. У тварин зв’язок між ознаками проявляється особливим чином – кожному значенню першої ознаки відповідає не одне значення другої, а ціле розподілення цих значень при визначених показниках середньої величини і ступеня різноманітності.

При вивченні взаємозв’язку між основними показниками відгодівельних якостей свиней великої чорної породи встановлено, що як за силою, так і за напрямом коефіцієнти кореляції та регресії мають різне значення (табл. 4).

При збільшенні живої маси при постановці на відгодівлю на 1 кг на 2,21 доби скорочується вік досягнення живої маси 100 кг, на 5,78 г збільшується середньодобовий приріст при зменшенні на 0,02 корм. од. витрат корму на виробництво 1 кг приросту.

Висока від’ємна кореляція встановлена між скоростиглістю і середньодобовим приростом ($r=-0,840$), середньодобовим приростом і витратами корму ($r=-0,951$). У той же час при зменшенні строку відгодівлі зменшуються і витрати корму.

4. Особливості зв'язку між ознаками

Показники		r	R _{x/y}	R _{y/x}
x	y			
Жива маса при постановці на відгодівлю	Скоростиглість	-0,856	-0,33	-2,21
	Середньодобовий приріст	0,450	0,04	5,78
	Витрати корму	-0,439	-8,54	-0,02
Скоростиглість	Середньодобовий приріст	-0,840	-0,17	-4,18
	Витрати корму	0,814	40,92	0,02
Середньодобовий приріст	Витрати корму	-0,951	-238,16	-0,004

Таким чином, свині великої чорної породи ТОВ “Сніжків” характеризуються високими показниками відгодівельних, забійних і м'ясних якостей.

Бібліографічний список

1.Березовский Н.Д., Рыбалко В.П. Селекционно-генетические методы повышения продуктивности свиней на Украине // Преобразование генофонда пород / М.В.Зубец, В.П.Буркат и др.; Под ред. М.В.Зубца. – К.: Урожай, 1990. – С. 178-209.

2.Герасимов В.И., Пронь Е.В. Итоги реформирования свиноводства в Украине и в Харьковской области и возможные пути его восстановления // Проблемы зооінженерії та ветеринарної медицини : Збірник наукових праць Харківського зооветеринарного інституту. – Х.: РВВ ХЗВІ, 2001. – С. 20-24.

3.Почерняев Ф.К. Породы свиней .Свиноводство /А.Т.Мысик, А.И.Нетеса, В.Г.Козловский и др.; Сост. А.Т.Мысик, А.И.Нетеса. – М.: Колос, 1984. – С. 35-78.

Изложены результаты исследований особенностей формирования откормочных, убойных и мясных качеств свиней крупной черной породы, принадлежащих к различным заводским линиям.

The results of investigations of the peculiarities to form fattening, slaughtering and meat qualities of Large Black breed pigs belonging to different male lines.